

N a š L i s t

Neodvisno politično glasilo za Slovence

Izhaja vsak petek, ako je ta dan praznik pa dan poprej. Velja za celo leto 8 K, za pol leta 4 K, za četrt leta 2 K. — Naročnina se plačuje vnaprej, na naročbe brez istočasno vposiane naročnine se ne ozira. — Posamezne številke po trafikah po 10 v. Pošilja se tudi „Slov. Gospodinja“ posebej.

Z mesečno prilogo
Slovenska Gospodinja

Dopisi naj se pošiljajo na naslov: Uredništvo „Našega Lista“ v Ljubljani. Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo je v Kamniku, kamor naj se izvoli pošiljati naročnino in reklamacije. — Oglasi se računajo tristopna petit-vrsta po 12, 10 in 8 vin. za 1-, 2- oz. 3krat. za večkrat izdatno znižane cene.

Vsebina: 14. maj. — K gledališki enketi. — Politični pregled. — Štajersko: Razno. — Koroško: Razno. — Primorsko: Razno. — Kranjsko: V oči državno-zborskih volitev. Razno. — Prosveta. — Gospodarstvo. — Raznoterosti.
Podlistek: Saidjah in Adinda.

14. maj.

Splošna volilna pravica je drugod kakor pri nas sfinga, in njene uganjke ne morejo rešiti niti najizkušenejši in najmodrejši možje. V par dneh bo govorila splošna volilna pravica, a sedaj je še skrita za temnim zastorom milijonske množice volilstva. Slišimo šumenje in vršanje volilnega gibanja, in njegovi valovi gredo vsak dan višje, ali gotovega ne more povedati nikdo, kako bo izgledal prihodnji državni zbor. Prišlo je nanovo v vsej Avstriji na stotisoče volilcev, katerih političnega mnenja ne poznamo, in volilni okraji so drugače razdeljeni.

Ali troje se more z gotovostjo reči vnaprej, namreč, da tudi v novem državnem zboru ne bo narodno vprašanje potisnjeno v stran od gospodarskih in socijalnih vprašanj, da se kaže pri volitvah velik vpliv agrarnega gibanja, ki bo za sestavo novega državnega zbora značilno, in da bo po splošni volilni pravici kot v drugih državah tudi v Avstriji znatno narastlo število socijalno demokratskih poslancev.

Moč Slovanov bo v novem avstrijskem državnem zboru znatno večja, ki bodo imeli dva glasa absolutne večine nad Germani in Romani; a ta moč bo nam malo koristila, ako se v državnem zboru ne ustanovi močna slovanska skupina. Kako smo bili Slovani pri razdelitvi mandatov oškodovani, je znano, in zato je še večja dolžnost, da se slovanski poslanci združijo in tako predstavljajo imponujočo moč v novem državnem zboru ter dajo slovanski pečat avstrijski zbornici.

Saidjah in Adinda.

Spisal Multatuli.

(Konec.)

Saidjah je zagledal badjinga, javansko verico, ki je urno skakala po drevju semintja. Živalica je plezala brez prestanka gorindol. — Saidjah jo je gledal in opazoval, ker to je umirilo njegove misli po težkem delu, ki so ga opravljale izza solnčnega izhoda. Mir po utrudljivem čakanju. In kmalu so se zlili njegove utisi v besede, in pel je, kar je godilo v njegovi duši. Bilo bi mi ljubše, prečitati pesem v malajščini, ki velja za italijanščino vzhoda, ali tu je prestava.

„Glej, kako si badjing hrano išče na drevesu. Pleza gorindol, smuka, skače na levo in desno, kroži okoli drevesa, in pada, pleza, in zopet pada. Nima kril, a je vendar hiter kot ptica.

Mnogo sreče, moj, badjing! jaz te pozdravljam! Ti boš gotovo našel hrano, ki jo iščeš, jaz pa sedim sam pri gozdičku Djati in čakam hrane svojega sreca.

Že dolgo je nasičeno telesce mojega badjinga, že davno se je povrnil v svoje gnezdece.

Čim bližji je 14. maj, tem večja je negotovost o stvareh, ki imajo priti. Še nikoli ni bilo v Avstriji, da bi bilo na eninisti dan izvoljenih 400 poslancev, in da bi na temelju splošne volilne pravice do štiri milijone volilcev šlo istočasno na volišče. Dne 14. maja bodo izvoljeni vsi poslanci iz vseh avstrijskih dežel razen Galicije in Dalmacije. Prva ima 106, druga 11 mandatov, ki jih bosta zasedli naslednji dan. Ker je vseh poslancev 516, bo treba voliti prvi dan 399 poslancev, med temi je vseh 233 nemških zastopnikov.

Z ozirom na gospodarski moment bodo v novi državni zbornici prevladovali agrarci. Brezdvomno je, da 14. maj še ne bo prinesel v vseh okrajih končne odločitve. Kot v Nemčiji bo tudi pri nas imela splošna volilna pravica te posledice, da bodo glasovi zelo razcepljeni, in bo poslanec mnogokje šele izvoljen pri ožjih volitvah. Ravno v onih okrajih, kjer bode prišlo do najzanimivejših in najtežjih bojov, bo ožja volitev potrebna, in zato bo šele 23. maja, na dan ožjih volitev, mogoče pregledati ves volilni rezultat.

Zastor, ki zakriva začasno še volilno žaro, zakriva usodo vseh strank. Tudi najbolj zaupljivim prinese lahko 14. maj presenečenja. Zadnje volitve v Nemčiji so bile dokaz za to. Ravno tako ni nikakor potreba, da bi vsled. splošne volilne pravice morali izginiti svobodoumni meščanski elementi ter se utopiti ali v rdečem ali črnem morju, v socijalni demokraciji ali v klerikalizmu, kakor da ni drugega izhoda. Ravno volitve v Nemčiji so nam pokazale, da je mogoč razevit svobodoumnih meščanskih strank na škodo internacijonale. Po vsej Evropi je napredovala svobodna misel, in neumljivo nam je, zakaj bi to bilo pri nas nemogoče.

14. maja imamo pač pričakovati ogromne volilne udeležbe, in zelo buren bo volilni dan.

A še zmirom je moja duša in moje srce tako otožno . . . Adinda!“

Še vedno ni bilo nikogar na stezi, ki je peljala od Badurja h Ketapanu.

Saidjahovo oko je padlo na metulja, ki se je veselil vedno večje gorkote.

„Glej, kako tam metulj plapola okoli, in krila se mu blešče kot raznobojna cvetlica. Njegov srček je zaljubljen v kenarino cvetko: Gotovo išče svoje dehteče ljubice.

Mnogo sreče, moj metulj, voščim ti zdravje! Gotovo boš našel, kar iščeš, jaz pa sedim sam ob gozdičku Djati in čakam na njo, ki jo ljubi moje srce.

Že dolgo je tega, kar je poljubil metulj kenarino cvetko, ki jo tako ljubi, ali še vedno je moja duša in moje srce tako otožno . . . Adinda.“

In še vedno ni bilo nikogar na stezi iz Badurja proti Ketapanu.

Solnce je vstajalo višje in zrak je bil že vroč. —

„Glej, kako solnce tam gori žari, visoko nad holmcem Waringi! Prevroče mu je in rado

Armada volilcev bo odločevala o usodi svoji in o usodi Avstrije.

X gledališki enketi.

Pisatej Ivan Lah:

Vsako gledališče in vsak intendant stoji pred alternativo: ali občinstvo povzdigniti k umetnosti, ali umetnost ponižati k občinstvu. Med tema dvema vprašanjema stoji tudi slov. gledališče, oz. intendant, javnost pa čaka, kako se bo rešil iz svoje zagate in ga potem hvali ali graja. Ta hvala ali graja pa ne more biti merodajna do tedaj, dokler ne bo imel intendant, oz. gledališče financijelno prostih rok, da more rešiti vprašanje v prvem smislu, ker sicer ga prime javnost, češ da je zakopal gledališče v dolgove. Pri današnjem položaju slov. gledališča je treba torej pred vsem rešiti financijelno vprašanje, nasvetov se je dalo že mnogo, in upati je, da ga bomo rešili. Bati pa se je, da morda — kakor povsod — tudi še potem ne bomo imeli gledališče tako, kakor si želimo, in k temu bi rad opomnil par opazk. Mi vsi kličemo intendantu: Gledališče je dom umetnosti, ljudstvo dvigni k umetnosti, ne ponižuj gledališča in umetnosti; masa pa govori nasprotno: Gledališče je kraj zabave, daj nam umetnosti, da se ob nji zabavamo, počijemo, nasmejemo. Tako govori masa, ki ji je Grofica-beračica ljubša hrana, nego najlepša Ibsenova drama — in k tej masi spadajo tudi ljudje, ki se štejejo k inteligenci. — Ni to samo pri nas tako, ampak tudi drugod je tako dasi ne povsod v enaki meri. Kaj čuda torej, da intendant, ki hoče napolniti gledališče, mora večasih odjenjati zahtevi množice. Vprašanje je samo: kdaj in kako. Intendant ne bo grešil niti zoper umetnost niti zoper finance, ako ne izgubi izpred oči staro zlato pravilo: omne tulit, in da

bi zatonilo, da spi v morju, kot v naročju so-proga.

Mnogo sreče, o solnce, voščim ti zdravje! Kar iščeš, boš našlo gotovo. Jaz pa sedim sam ob gozdičku Djati in čakam miru za svoje srce.

Že zdavnaj bo zatonilo solnce in spalo v morju, ko bo vse temno . . . In še vedno bo moja duša in moje srce tako otožno . . . Adinda!“

In še vedno ni bilo nikogar na stezi iz Badurja proti drevesu.

„Ko ne bodo več metulji plavali okoli, ko ne bodo več zvezde sijale, ko ne bodo dišale rožice, in ne bo več žalostnih src, ne divje zveri v gozdu . . . Če bo solnce narobe svojo pot hodilo in bo luna pozabila, kje je vzhod in zahod, če tedaj še ne pride Adinda, bo angel z blesočimi krili splaval na zemljo, da poišče, kar je tam ostalo. Potem bo moje truplo ležalo pod Ketapanom . . . Moja duša je tako otožna . . . Adinda!“

In še vedno ni bilo nikogar na stezi iz Badurja proti drevesu.

„In angel bo ugledal moje truplo in s prstom bo pokazal svojim bratom: Glejte, tam je

združi na ta način utile in dulce (t. j. koristno in sladko, dobro in prijetno) in ako vstraja na stališču: Gledališče je izobraževališče, gledališče je kraj, kjer se vzgaja ljudstvo, je kulturni zavod. S tem je dana smer njegovemu delovanju. Ako bo torej intendant v tem smislu skoval svoj program, da bo znal z dulce vabiti in utile pitati — bomo približno vsi z njim zadovoljni, masa se bo izobraževala in čez nekaj let bo sežgala doma Grofico-beračico in bo šla in se bo izborna zabavala pri Ibsenovi drami. Tako bo mislil optimist, toda prosim vas, koliko krasnih pravil, sentenc, nasvetov so že napisali razni pedagogi, in koliko se jih je do danes uresničilo! Morda ni nobena veda bila od človeka tako zaničevana in uničevana kakor pedagogika, veda — kako vzgajati človeka. Zdelo bi se, da je vsaka pedagogika, vsak sistem utopija, ki se ji ljudstvo smeje v obraz: Mi živimo po svoje, kaj nam ti mar. — A pedagogika ne obupa in resno smotri vrvenje lahkomišelnih množic in vedno bolj zmaguje nje prvo pravilo: Vzga-jati je treba. In tudi mi vidimo to bolj in bolj: veliki duhovi, pisatelji, dramatik — to so vzgojitelji, gledališče je vzgajališče, intendant mora biti vzgojitelj mase v gledališču. Vzga-jati je torej treba in ne samo v Ljubljani, ampak povsod. Da imajo danes Čehi tako izobražen narod, to je posledica tega, ker so ga vzgajali. Dva faktorja sta bila, ki sta igrala pri izobrazbi češkega naroda veliko ulogo: zgodovina, kot narodna zavest: jaz sem Čeh, in gledališče, ki je imelo pokazati vrednost domače, narodne govornice. Takoj v začetku narodnega prebujenja so nastale takrat gledališke družbe in mnoge celo potujoče (n. pr. pisatelj in dramatik Tyl s svojo družbo), ki so z gledališčem budili narodno zavest. Takoj takrat se je ustanovilo že društvo za ustanovitev „Narodnega gledališča,“ ki je že od l. 1883. ponos Prage in ki bo kmalu rodilo „Drugo nar. gledališče“ v Brnu. Od takrat torej pa do danes so vzgajali Čehi svoj narod z gledališčem, vzgajali so takrat narodnega Čeha, danes vzgajajo Čeha — človeka. Cel čas pa se je priznavala gledališču, igralcu, dramatiku tista važnost, ki je mi nismo nikdar priznavali, in zato se je večina intendantov in igralcev morala boriti zoper napačne pojme, ki vladajo pri nas o gledališču. Zato, ker nismo vzgajali. In danes imajo Čehi v preobilju gledališč, dramatikov, dramatičnih del, igralcev, pevcev etc. Zato ker so vzgajali. Imajo pa tudi narod izobražen, ki je zmožen z užitek-om uživati umetnost na odru. Praga ima n. pr. dovolj večjih in manjših gledališč, in po vrhu še celo vrsto večjih in manjših krožkov, takozvana „ochotnička divadla,“ ki prirejajo družinske večere z igrami. Iz teh krožkov in iz manjših gledališč — in seveda iz dramatične šole — se potem rode igralci, ki so danes napolnili ne samo češka, ampak tudi druga gledališča. Pripovedujem to zato, ker bi kazalo tudi nam tako začeti. Zamudili smo. Svojo narodno vzgojo nismo postavili na zgodovino, na

mrtev človek pozabljea, njegova otrpla usta poljubljajo belo rožico. Pridite, vzdignimo ga in nesimo v nebesa, njega, ki je čakal Adinde do smrti. Ne sme ostati sam, ker je njegovo srce tako močno ljubilo.

Tedaj se bodo odprla še enkrat moja otrpla usta, da pokličejo Adindo, ki jo ljubi moje srce . . . Še enkrat bom poljubil belo rožico, ki jo mi je dala . . . Adinda, Adinda!“

Nikogar ni bilo na stezi, ki pelje iz Badurja h Ketapanu.

O, gotovo je zaspala proti jutru, utrujena od nočnega bedenja, od bedenja mnogih, dolgih noči! Gotovo že ni spala tedne in tedne! Ali naj vstane in gre v Badur? Ne! Sme li misliti ona, da je dvomil nad njenim prihodom?

Če bi poklical moža, ki je gnal svoja bivola na polje? Ali mož je bil predaleč. In potem, Saidjah ni hotel govoriti o Adindi, ne vprašati po Adindi . . . hotel jo je videti, njo samo, njo najprej! O, gotovo, gotovo bo zdaj kmalu prišla!

Hotel je čakati, čakati . . . Ali če je bila bolna . . . ali mrtva?

gledališče smo pozabili. Ni samo Ljubljana, imamo tudi druga mesta. Slovensko (ne ljubljansko) dramatično društvo ima torej širši delokrog. — Poleg gledališča v Ljubljani potrebujemo pa tudi malega gledališča ne samo v predmestjih ljubljanskih, ampak tudi na deželi. Stalnih in dobrih dilentantskih družb potrebujemo v Mariboru, Celju, Novem Mestu, Kranju, Idriji, v Trstu, v Gorici in povsod po večjih krajih. Obstoja sicer naše malo gledališče že tu in tam, treba ga je povzdigniti, spopolniti. Iz njih bo dobivala dramatična šola učence, gledališče igralce. Vzga-jati je treba. Tudi igralce si je treba vzgojiti in vzgojili si jih bomo tako. Vzgojiti je treba v ljudstvu ljubezen do gledališča, do igralca, do umetnosti, do umetnika. — Vzga-jati je treba. In prišel bo čas, ko bodo ljudje sami hoteli videti več in vedeti več.

Dočim so bile oči vseh vrpte samo na ljubljansko gledališče, kot na središče, hotel sem pokazati, da eksistira tudi okolica. Začrtajmo oboje globoko, organizirajmo gledališče. Doslej ni bilo organizirano. Posamezni kraji so se borili vsak s svojimi težavami — tudi Ljubljana s svojimi. Čas pa je, da gremo skupaj na delo, da povzdignemo gledališča — ljudska izobraževališča. Debel Pražan je šel v gledališče gledat Hamleta, ker je slišal, da je to lepo delo. Ko so ga doma vprašali, kaj je videl, je rekel: Nič. Nekaj so govorili in z rokami so sem pa tja mahali. Možakar je bil gotovo malokdaj v gledališču. Ko bi bil videl prej kup drugih neumnosti, bi bil njegov interes večji in bi bil videl v Hamletu kaj drugega. Pri Smetanovi Libuši sem opazil na sedežu dobro rejeno damo, ki je zaspala tako, da ji je padlo kukalo iz rok. Ni bilo interesa. Ljudstvo je torej treba vzga-jati za gledališče in za umetnost, a potem ga umetnost in gledališče sama vzga-jata in izobrazujeta dalje. Priznati si moramo, da je pri nas v vseh krogih premalo zanimanja za gledališče, in da se posebno na periferiji preveč zanemarja.

Oddaljal sem se sicer o tem reševanju krize, ki vlada sedaj; toda misliti je treba tudi na to, kakor se za vselej rešimo kriz. — Kajti dokler bomo imeli eno edino gledališče, ki naj bo samo sebi namen, se bodo ponavljale krize v različnih oblikah: finance, igralci, jezik. Kadar pa mu bomo dali okrožje, od koder bo črpalo svoje sile, razvilo se bo mogočnejše in imeli bomo domače umetniško gledališče, dom Talije, kulturni zavod in še marsikaj.

Politični pregled.

Avstro-ogrska nagodba. V Chrudimu na Češkem je imel minister Pacak shod, na katerem je rekel o nagodbi sledeče: „Avstrijska vlada ima popolnoma proste roke in ima odločno voljo skleniti le tako nagodbo, ki bo ustrezala vsem interesom tostranske polovice in da raje ne sklene nobene nagodbe. Najboljše poročstvo za ugodno rešitev nagodbene vpra-

Kot obstreljen jelen je planil Saidjah po stezi, ki je peljala od Ketapana proti vasi, kjer je stanovala Adinda. Nič ni videl in nič ni slišal, in vendar bi lahko slišal, ker so stali ljudje ob poti pred vasjo in so ga klicali: „Saidjah, Saidjah!“ Ali . . . ali je to bila naglica, vznemirjenost, ki ga je ovirala, da ni mogel najti Adindine hiše? Letel je že naprej do konca poti, kjer je nehala vas, in kot blazen se je obrnil in se udaril ob čelo, da je mogel leteti memo njene hiše, ne da bi je videl. Ali zopet je bil pri vhodu v vas, in — moj Bog — ali so bile sanje, zopet ni našel Adindine hiše!

Še enkrat je tekkel nazaj in naenkrat obstal, se prijel z obema rokama za čelo, da prežene blaznost, ki ga je objela, in je glasno zaklical: „Pijan, pijan, jaz sem pijan!“

In žene iz Badurja so prišle iz svojih hiš in z žalostjo so gledale ubogega Saidjaha, ki so ga zopet spoznale in razumele, da išče Adindino hišo, in vedele, da v vasi Badur ni nikake Adindine hiše.

Ko je namreč Parang-Kudjangški okrožni glavar vzela bivola Adindinemu očetu . . . (saj

šanja je predvsem parlament, ki izide iz splošne in enake volilne pravice.

Novi državni zbor se snide dne 18. junija.

Hipotekarni dolgovi Ogrske. Glasom neke najnovejše statistike znaša vsota, s katero je v obliki hipoteke obremenjeno zemljiško posestvo na Ogrskem, nič manj nego 8.5 milijard kron. Pri večjih hipotekarnih zavodih znaša vsota hipotek nad eno milijardo. Na te hipoteke so izdane založnice, ki bodo povodom carinske ločitve Ogrske od Avstrije igrale veliko ulogo, ker bodo zelo vplivale na kreditno sposobnost Ogrske.

Pogajanja med Hrvatsko in Madžari. Pri pogajanjih med ogrsko vlado in hrvatsko koalicijo se je doseglo v najvažnejših točkah sporazumljenje. Madžarska vlada je morala dovoliti, da bode pri državnih železnicah na hrvatskih tleh zunanji uradni jezik hrvatski. V skupnih uradih popolnijo uradniška mesta na hrvatskih tleh s Hrvati. Glede pospeševanja industrije se je določilo, da se v državnem proračunu v ta namen postavljen vsotaa razdeli po odstotnem razmerju ter se na Hrvatsko odpadli znesek porabi samo v pospeševanje hrvatske industrije. — S tem so Hrvatje samo dobili, kar jim gre po zakonu.

Rusija. Povodom velikonočnih praznikov je podpisal car ukaz, s katerim se pomilosti mnogo političnih kaznjencev. Nadalje je car potrdil rekrutno predlogo, ki jo je sprejela дума, in kjer je določeno število rekrutov s 462.950.

V ruski dumi je bila zadnje dni na dnevnem redu razprava o rekrutni predlogi. Tekom razprave je prišlo do burnih prizorov. Po razburljivih debatah in velikih škandalih je državni zbor dovolil nabiranje rekrutov s 193 glasovi proti 123. S tem je дума utekla pretečemu razpustu, ker je ministrski svet bil že sklenil, da takoj razpusti duma, če ne dovoli rekrutnega zakona. Dovoljenih je bilo tudi 6 milijonov rubljev za stradajoče prebivalce, ter je дума soglasno vzprejela predlog, naj se vojna sodišča odpravijo.

Francija in Japonska sta sklenili med seboj pogodbo, po kateri je zajamčena obema državama vzhodno-azijska posest in neodvisnost Kitajske. Ta 400 milijonska država je zrla že prej lahko brez skrbi v bodočnost, a tudi Japan je bil dobro zavarovan, saj je takoj po ruski vojni sklenil dogovor z Anglijo, v katerem si zagotavljata medsebojno podporo za slučaj, da ju nenadoma napade kaka druga država. A Francija ni zaupala tako brzo se razvijajočemu pritlikavcu ter je hotela s pogodbo tudi zavarovati svojo nedavno osvojeno posest v Indiji. Poroča se, da menijo enako pogodbo z Japonom skleniti tudi ameriške Združene države, ki so šele nedavno poravnale nek spor z žoltim Azijcem.

sem ti povedal čitatelj, da je moja zgodba zmir-om enaka) . . . tedaj je Adindina mati žalosti umrla. In njena najmlajša sestra je umrla, ker ni imela matere, da bi jo hranila. In Adindin oče, ki se je bal kazni, ker ni plačal davka (dobro vem, dobro vem, da je moja zgodba dolgočasna), Adindin oče je šel iz dežele. Vzel je seboj Adindo z njenimi bratci. Ali zvedel je, da so Saidjahovega očeta v Buitenzorgu kaznovali s palicami, ker je zapustil Badur brez potnega lista. In zato Adindin oče ni šel v Buitenzorg, temveč v okrožje Lebak, ki leži ob morju . . . tam se je skrival v gozdih in čakal tovarišev, ki jih je tudi Parang-Kudjangški glavar oropal bivolov, in ki so se vsi bali kazni, ker niso mogli plačati davka. In potem so se ponoči polastili rubiškega čolna in so odpluli na morje. Obrnili so se proti zahodu in pustili na desnici suho zemljo do Javapunta. Odtod so pluli proti severu, jadrali okoli Kraljevičevih otokov in se ukrcali na Lampongu.

Ali osupli Saidjah ni razumel popolnoma, kar so mu govorili. — Saj niti ni razumel, kaj so mu pripovedovali o smrti njegovega očeta. V ušesih mu je bučalo, in čutil je, kako

Štajersko.

Iz Celja. Dne 28. aprila se je vršila pri nas Gregorčičeva slavnost. Udeležba je bila prav pičila. Res je, da je dan prireditve bil malo nesrečno izbran — h koncu meseca — a udeležba bi bila vendarle lahko številnejša. Sicer se opaža pri nas nazadovanje enakih prireditev. Kaj je temu krivo? Politika? Nemarnost kali? O Mariboru sem čital v nekem listu o takozvani „frakariji.“ — Isto se je v zadnjem času tudi pri nas ukoreninilo. Znan nam je še elitni ples, ki so ga priredili visokošolci, znane so nam tudi posledice. Mnogi mi pravi: „Grem k veseliam, da si ne bodo mislili, da mi manjka narodnega čuta, in da tudi položim obol za narodno stvar, a z nekaterimi skupaj biti. je dolgočasno.“ Najboljše bi torej bilo, ako bi si ta „frakarija“ pri veseljah svojo sobo najela, ker one znane kisle obraze — ako jim družba ni všeč — ne more vsak človek prenašati. Tukaj tiči zajec. Škodo na tem trpi cela narodna stvar. Drugikrat kaj več o geslu „Svoji k svojim,“ katerega se tudi naše narodne dame tako vestno držijo. Perún.

„Papirnaté kandidature.“ „Štajerčeva“ onemoglost pokazala se je najbolj v tem, da njegovi pristaši za volilni okraj Slovenjigradec-Šoštanj-Marenberg niti kandidata niso mogli dobiti, dočim so se v brežiškem okraju obesili baronu Moskonu na vrat, dasi je baron Moskon baje izjavil, da noče s „Štajerčevom“ sodrgo ničesar opraviti imeti. V ptujskem okraju vsiliti so hoteli kandidaturu kmetu Visenjaku, kateri pa je odločno odklonil. Iz zagate rešil jih je Ornič, kateri pa baje zadnji trenotek odstopil na korist „Štajercijancu“ Petru Zadravcu, kateri se je oglašil v „imenu Jezusovem“ kot neodvisen kandidat. To so res pristne „papirnaté kandidature,“ katerim se celi svet smeje.

Naselbinski odsek „Südmarke“. V Südmarkinem vodstvu obstaja odsek, katerega namen je proučevati naselbinsko vprašanje Nemcev med Slovenci. Za obmejne kraje (ob slov.-nemški meji na Štajerskem in Koroškem) sta določena dva stalna poročevalca — plačana uradnika, ki morata imeti v evidenci posestno stanje obeh narodnosti, iskati zveze s tamošnjimi podjetji in denarnimi zavodi, ter posredovati pri nakupu slovenskih posestev. Za l. 1907 se je dalo naselbinskemu odseku na razpolago 30.000 K. Da se je osnoval naselbinski odsek, je zasluga akademične Südmarkine podružnice v Ljubnem. Pri nas se seveda na kaj takega še misliti ne dá.

Slovenska zmaga. Dne 29. t. m. se je bil hud boj v občini Sv. Trojice v Halozah med domačimi in ptujskimi mestjani nemčurji. Zmagali so naši sijajno v tretjem in drugem razredu, tako da bodo od zdaj zanaprej svojo ob-

je tiščala kri sunkoma po žilah proti sencem, ki so se grozile razpočiti pod težkim pritiskom. Nič ni govoril in strmél zmešanega pogleda okrog, ne da bi videl, kaj je bilo pred njim in poleg njega, in slednjič se je spustil v neznan smeh.

Neka stara žena ga je vzela seboj na svoj dom in stregla revežu. Kmalu se ni več smejal tako neznano, a govoril še ni. Le ponoči je prestrašil hišne prebivalce njegov glas, ko je votlo pel: „Ne vem, kje bom umrl!“ In vaščani iz Badurja so zložili denar, da darujejo krokodilom, da bi Saidjah ozdravel, ki so ga imeli za blaznega. Ali blazen ni bil.

Neko noč, ko je mesec sijal svetleje, je vstal in tiho zapustil hišo in poiskal mesto, kjer je stanovala Adinda. Ni ga bilo lahko najti, ker je bilo toliko hiš porušenih. Spodtikaje se nad trhlím bambusom in nad deli udrte strehe si je delal pot proti svetlišču, ki ga je iskal. In res, našel je še nekoliko stene, kjer je stala Adindina postelja, in tičala je v steni še kljuka, kjer je obešala svojo obleko, predno je legla spat.

Ali postelja je bila razdejana kot hiša in skoro spremenjena v prah. Vzel ga je polno

čino vladali domačini, v kateri so dozdej paševali Ptujčani, kateri so se malo brigali za korist ubogega domačina ter so le vlekli na svoj mlin.

Kdor hoče imeti lastno hišo v Mariboru ali v okolici, naj pristopi k delavski stavbni zadrugi „Dom“ v Mariboru, ki ji predseduje dr. Rosina. Zadruga je v prvih mesecih že postavila 3 hiše delavcem, ki odplačujejo pod zelo ugodnimi pogoji. Zadruga ima velikansko bodočnost in pomen za okrepitve slovenstva v mariborskem okrožju. Delavci in uradniki postajajo tako hišni posestniki.

Nemci v Celju. Že dolgo časa je bilo čitati v slovenskih listih o zgradbi Nemške hiše v Celju. Ta stavba je dala namreč slovenski javnosti vsled tega tako mnogo posla, ker je sezidano vse poslopje na dolgu, ki je krit v glavnem iz javnih denarjev. Vsled rednega pomanjkanja sredstev tudi stavba ni hotela napredovati. Mnogokrat je vse delo počivalo. Končno je poslopje vendar zgotovljeno. Slovesna otvoritev te nemške hiše se vrši koncem junija t. l.

Slovenjebistriški okrajni zastop. Dne 6. t. m. se je vršila drugič volitev načelnika. Pri prvotni volitvi Stiger te „časti“ ni hotel prevzeti, grofa Attemsa pa nemškutarji sami niso hoteli voliti. Vsled te nezaupnice je grof močno užaljen ter se je drugi volitvi tudi odtegnil. Izvoljen je notar Hermann Wiesthaller, namestnikom pa Jakob Versolatti.

Zopetne občinske volitve se vrše dne 10. t. m. v občini Pekel pri Poljčanah. Zadnje volitve so razveljavljene. Nadejamo se, da bodo tamošnji slovenski kmetje si znali vendar sami izbrati prave može za obč. odbor, ne da bi jih morali nakomandirati razni posili-Nemci. Na svoji zemlji bedite svoji gospodje!

Primorsko.

Na Goriškem se je ustanovila nova agrarna (poljedelska) stranka. Njen program je skozinskoz gospodarski. V volilno borbo je posegla s tem, da je postavila kandidata v Goriški okolici v osebi Antona Štreklja. S tem se je tudi volilni izid v tem okraju znatno predružil.

Na Krasu, v slov. goriškem volilnem okraju kandidirajo trije kandidatje, ker naprednjak Alojzij Štrekelj ni odstopil. Tržaški odvetnik dr. Gregorin kandidira na prošnjo neodvisnih kraških volilcev, ki žele, da se na Krasu napravi konec strankarskemu boju. Na shodu v Sežani je 500 zavednih Kraševcev enoglasno proglasilo kandidaturu dr. Gregorinovo.

Šola brez učencev. Pred enim letom je otvorila „Lega nazionale“ v Rakeju v Istri italijansko šolo. Slavno jo je otvorila, slavno zatvorila. V šolo se namreč ni vpisalo niti eno dete! Čast istrskim Hrvatom, obmejni Slovenci pa naj posnemajo svoje brate.

perišče, ga pritisnil na odprte ustnice in je zelo globoko sopol.

Drugi dan je vprašal staro ženo, ki mu je stregla, kje so stope, ki so stale v Adindini hiši. Žena je bila zelo vesela, da ga je slišala govoriti, in je letela na vas da poišče stope. — Ko je Saidjah slišal od nje ime novega lastnika, je šel molče za njo in na stopah je našel 32 zarez.

In potem je dal ženi toliko španskih dolarjev, kot jih je bilo treba, da si kupi bivola, in je zapustil Badur. V Tjilang-kahanu je kupil ribiški čoln in v nekaj dneh je prišel na Lampongsko obalo, kjer so se vzdignili uporniki zoper nizozemsko vlado. Pridružil se je četi Bantameev, ne toliko, da bi se bojeval, temveč da bi iskal Adindo, ker je bil mehkosrčen in bolj dostopen žalosti kot pa srdu.

Nekega dne, ko so bili uporniki znova potolčeni, je blodil po vasi, ki jo je ravnokar osvojila nizozemska vojska, in je stala v plamenu. Saidjah je vedel, da je četa, ki je bila tam uničena, obstojala večidel in Bantameev, njegovih rojakov. Taval je kot strah okoli hiš, ki še niso čisto zgorele, in je našel truplo Adindinega očeta z rano v prsih. Zraven njega je

Latinizatorstvo v cerkvi. Goriški nadškof je prepovedal petje slovenskih nagrobnic: Jamica tiha, Blagor mu, i. t. d. — Le naprej z latinsko mednarodno zastavo, s tem se bo polagoma slovensko ljudstvo vedno bolj odtujevalo rimski cerkvi.

Voda v bohinjškem železniškem predoru. — Delo v predoru. Na 108 kompadi — v drugem kilometru teče mrzel studenec, prav za prav potok z navpičnim in stranskim pritiskom v predor. V deževnem vremenu redno narašča in še z večjo silo drvi skozi za odtok napravljene vdolbine oboka naravnost na železnični tir. Mrzel — neprijeten poliv in šum tega pozemeljskega potoka je čutil vsak vlak v predoru. Ker je pritisk postajal vedno močnejši in je deroča voda zidovje oboka vedno bolj razjedala, bati se je bilo prej ali slej nesreče. Treba je bilo misliti, kako ta nedostatek odpraviti. Vodstvo grajenja železnice je kočljivo delo poverilo g. inženirju Hontschicku. Pod njegovim spretnim vodstvom izstreljali so delavci nov stranski rov, dolg 13 m. Koncem istega krenili so polagoma poluokrožno proti jugu kvišku ter dospeli z novim rovom tri metre nad predorom. Tu je počil zadnji strel. In glej! Voda je zadržila s tako silo po novem stranskem rovu, da so delavci z g. inženirjem komaj ubežali v predor. Za njimi se je valilo kamenje in gromoz. — Nad novo vdolbino gore sliši se bobnenje padajoče vode; biti mora v notranjosti gorovja velikanska podzemeljska jama.

Koroško.

Volilno gibanje na Koroškem. Na spodnjem, kakor na zgornjem Koroškem je obletal vsak kandidat že skoraj vsako postransko vas. Tako temeljite agitacije, kakor se vrši zdaj v znamenju splošne volilne pravice, prej ni bilo nikdar. — V slovenskem volilnem okraju Nemci neprestano agitirajo in upajo na zmago bolj, nego mi Slovenci. — V Velikovškem volilnem okraju zmaga lahko slovenski kandidat Ellersdorfer proti Nemcu Nageletu, kateri se že trudi z nasilstvom, da bi preprečil slovenske shode, seveda ako bodo krščansko-socijalni Nemci storili svojo dolžnost. — Tudi v Zgornji Rožni in Ziljski dolini se je pričela med Slovenci agitacija, v korist krščan. socijalnim Nemcem, od katerih pa ima, kar se tiče volilnih okrajev, kjer so pomešani Slovenci z Nemci, največ upanja na zmago dunajski advokat, dr. Pupovac, ki kandidira v okraju Rožek-Trg. Socijalni demokratje imajo največ upanja na zmago v beljaškem okraju. Le še kratek čas loči od usodepolnega dneva, in Koroški Slovenci trepetajo v negotovosti, kakšna usoda jih zadene. Da bi se njihova tiha nada uresničila! Potem bi vsaj tudi koroški Slovenci enkrat res lahko uživali veselje svojega političnega delovanja.

Saidjah ugledal tri umorjene brate Adindine, mladeniče, skoro otroke, in malo naprej je ležalo truplo Adinde, nago, oskrunjeno . . .

Kos plavega platna se je zaril v zevajočo rano na prsih, ki je napravila, kot se je zdelo, konec dolgemu trpljenju.

Saidjah se je zagnal vojakom nasproti, ki so z golimi bajoneti gonili še žive ustaše v goreče hiše. Zagrabil je široke bajonete se zagnal z vso močjo naprej in še potisnil nazaj vojake z zadnjim naporom; bajoneti pa so prodrli njegova prsa.

Malo pozneje je bilo v Bataviji veliko veselje nad novo zmago, ki je zopet z novimi lavrikami ovila nizozemsko indijsko armado. In deželni glavar je sporočil v matico deželo, da je zopet mir v Lampongu. In kralj nizozemski, dobro poučen od svojih slug, je poplačal toliko hrabrost z mnogimi vitoškimi križci. In najbrže so vstajale iz pobožnih src v cerkvi ali doma hvaležne molitve k nebesom ob novici, da se je gospod vojnih trum zopet bojeval pod zastavo Nizozemske.

(Iz „Max Havelaar-ja“, 1859.)

Dva znamenita shoda. V slovenskem volilnem okraju je imel slovenski kandidat Grafenauer v nedeljo dva volilna shoda, in sicer v Železni kapli in v Žitarivasi. Na obeh shodih, ki sta sijajno uspela, so slovenski volilci vrlo nastopili ter pognali z zborovališča tolovajsko bando, ki jo je najel nemški kandidat, Seifriz. Na shodu v Železni kapli je prišlo dvakrat do pretepa, nekaj Seifrizovih plačanih kričočev je s silo ven sfrčalo, potem se je vršilo zborovanje v lepem redu. Dr. Breje in kandidat Grafenauer sta v svojih govorih razkrinkala vso propalost in nezmožnost nemčurske stranke. Zborovalcev je bilo do 1000 in so Grafenauerjevo kandidaturo soglasno sprejeli. — Še bolj viharen je bil shod v Žitarivasi, kjer prebiva kandidat nemške ljudske stranke, Seifriz. Ta je poslal svoje pijane hlapce, da razbi-jejo shod, ali so jih zborovalci kmalu vgnali. Konec shoda je skušala tolpa dejansko napasti Grafenauerja, in orožniki so morali potegniti bajonete, da razženo besne ljudi. To je zadnje brcanje nemčurskega gospodstva. 14. maj bo dan naše zmage, našega maščevanja in vstajenja!

Narodni Dom v Celovcu? Nemški „Schulverein“ naznanja svojim članom pretresljivo novico, da namerava nek tržaški milijonar podreti svojo hišo v Celovcu na oglu Kramarjeve ulice in Novega trga, in na tem mestu zgrade celovski Slovenci svoj „Narodni Dom.“ — Koliko resnice je na tem, nam ni znano, ali že jočejo Nemci, kot da se rušijo zidovi Celovca.

Velik požar so imeli v Bistri blizu Šmihela nad Pliberkom. Pogorelo je osem hiš z gospodarskimi poslopji vred. Ker je pihal močan veter, je bila v nevarnosti cela vas Bistra z Dolinico vred.

Kranjsko.

V oči državnozbornih volitev.

Visoko gredo valovi volilnega gibanja, in tako burnih časov še ni imela kmalu Ljubljana kakor sedaj tik pred volitvami. „Še malo dni nas loči od onega trenutka, ko bode na vseh vekov veke padla tudi zadnja „trdnjava“ slovenskega liberalizma: Bela Ljubljana“ — piše Slovenec dne 6. maja in „Rdeči Prapor“ slavi v vseh številkah kar v naprej svoje triume in ljubljanskega naprednega kandidata ni pokopal samo enkrat, ampak v vsaki številki. V očigled vseh teh zlogolkih prorokovanj moramo vseeno biti skeptični, in dvom mora zadušiti nado. — Dalekosežnega pomena je, kam se nagne Ljubljana dne 14. maja, a tudi padeč bele Ljubljane bi bil samo efemernega pomena, zakaj poraz ljubljanskega naprednega kandidata ni poraz misli, svobodne in napredne. Ideje so nad kandidati, stranke brez idej izginejo, ideja svobodoumja bo ostala.

Ali naj se odloči Ljubljana na levo ali na desno, eno stoji — klerikalna S. L. S. doseže pri teh volitvah svoj višek in potem je samo ena pot navzdol. Zakaj po deželi se opažajo prvi početki agrarnega gibanja, in zgodilo se bo, na kar danes ne mislijo klerikalci.

V industrijalnih okrajih pa dviga svoj rdeči greben socijalna demokracija. — Tudi za presojanje njenega političnega avanziranja je za enkrat precej vseeno, če ostane tudi topot še brez mandata. Stranka bo štela glasove in teh bo imela več, kakor si mislita ostali dve stranki.

V prihodnje kranjski klerikalizem ne bo imel opraviti samo z eno stranko, z liberalno, ki je bila še navrh v resnici nedelavna brez primere. Zato je bila njegova naloga preveč lahka, saj niti ni imel opravka z resnim, odvažnim nasprotnikom. Koliko prepričanja, požrtvovalnosti in moštva je v klerikalnih vrstah, se bo pokazalo v bodoče, ko bodo imeli posla z delavnimi in energičnimi strankami.

Kaže se nam embrijo nekake agrarne organizacije t. j. Gospodarske stranke. Njenega programa še ni, v ostalem pa ima mnogo dobre teorije, a nič dela. Preveč je pasivna za začetek, in agilnosti v njenih vrstah pogrešamo. Njen

program je obstojal doslej v negaciji, v nezadovoljstvu z obstoječimi razmerami. Nezadovoljstvo je ustvarilo „stranko“ in spravilo skupaj njene pristaše, a samo to je za stranko premalo. Če ni žive potrebe, če ni idejne sile, ki je zvarila stranko, je že v njenem rojstvu njena smrt. „Gospodarska stranka“ si je vzela za zadačo ubiti kranjske liberalce. To se ji utegne posrečiti.

Katera stranka zastopa na Kranjskem svobodno idejo, je vseeno; dozdej je uživala liberalna stranka ta sloves, žal, da često nezaslužen. V prihodnje stopi morda na njeno mesto druga stranka, ali si bo isto delo delilo več strank razen socijalne demokracije.

Ravnotako je smešno, če vpije klerikalci in anarhist v oni osebi, dr. Krek, da imata na Slovenskem prihodnost samo klerikalna S. L. S. in socij. demokracija. Vedno bo morala obstojati napredna meščanska stranka in njena bodočnost je osigurana že vsled stanovskih interesov meščanske družbe.

Summa summarum: Stojimo v začetku nove politične dobe, porajajo se nove politične frakcije, konsolidira in modernizira se stari liberalizem. Po deželi agrarstvo, v industrijalnih krajih socijalna demokracija, v drugih mestih naprednjaštvo, in klerikalizem bo združil nase odpadke, pod njeno zastavo se bo družila zabitost, nazadnjaštvo.

Na volišče! Sloviti parlamentarec, svobodoumni nemški poslanec Evgen Richter je dejal: „Vsakogar politično mnenje moramo čislati in spoštovati, ali v vseh strankah prezirajmo in se ogibajmo onega, ki na dan volitve ne pride do tega, da bi dal izraza svojemu političnemu mnenju. Nestrancarstvo (Parteilosigkeit) je ali neznačajnost ali topa brezbriznost za koristi domovine. Če bi imel jaz odločiti, bi na volilni dan ob začetku in koncu volilne dobe dal zvoniti z vsemi zvonovi in volišča bi okrasil s praporji, da bi bili vidni daleč okoli.“

Ljubljanski napredni volilci si pa lahko že nekaj laskajo, da imajo takšnega kandidata, ki ga dan na dan pozdravljajo po listih brzojavno od vseh strani slovanskega juga. Ni se še zgodilo zlepa, da bi kak kandidat užival tako popularnost med svobodnimi in naprednimi Slovenci in Slovani, kot ljubljanski župan, Ivan Hribar. Drugje pozdravljajo novoizvoljenega poslanca, a Ljubljani čestitajo že samo na kandidatu! Danes ni Slovenca, ki bi bil tako priljubljen in v časteh pri vseh slovanskih plemenih kot ljubljanski napredni kandidat. Pred njim izgineta obskurni imeni njegovih tekmecev.

Poslanci in volilci. — Kakršni volilci, takšni poslanci. Strahovito zlorabo splošne volilne pravice so že zakrivali na Kranjskem klerikalci. Kaplani hodijo po hišah in v odsotnosti volilcev jim popisujejo glasovnice z imeni klerikalnih kandidatov. To je naravnost blasfemija svobodne volilne pravice, to je roganje in smešenje volilcev, in nujno bi bilo treba, da država občutno kaznuje takšne sleparije na škodo volilnega zakona. No, poslanec, izvoljen na tak način, bo pač lahko ponosen na svoje volilce.

Narodna stranka in njeni podeželni kandidati. V kaniško-brdskem okraju ni narodna stranka priredila niti enega shoda za svojega kandidata. Torej stranki ni za to, da bi ljudstvo izobraževala in mu pojasnila položaj vsaj sedaj, ko si izvoli svojega poslanca za Dunaj! Edino s sistematičnim, napornim delom pride narodna stranka po deželi do svojih mandatov, ako bo razvila v narodu čim živejšo kulturno in gospodarsko delavnost. To bo uplivalo tudi na volitve. — Isto je v Ribniškem okraju, kjer je pustila stranka popolnoma na cedilu svojega kandidata. Inteligenca po deželi pa se niti ne gane. — Zadovoljna je v svojem mrtvilu.

Tik pred volitvami. V torek se razjasni položaj ne samo v Ljubljani, temveč po vsem Kranjskem in ostalih deželah. Po deželi na Kranjskem nimamo pričakovati nikakih presečenj, izvoljeni bodo v vseh okrajih pristaši

klerikalne S. L. S. razen morda v postojinskem okraju, kjer ima a g r a r e c D e k l e v a nekaj upanja na morebitno zmago. Nervoznost je v Ljubljani največja, in nada na vsak uspeh je pri vseh treh strankah istotako največja. Pri razsodnih politikih prevladuje mnenje, da so ožje volitve v Ljubljani gotove, in da socijal demokratski kandidat ne pride v ožjo volitev.

Svobodnega in naprednega kandidata pogrešajo volilci v kranjsko-loškem volilnem okraju. Pristaši „Nar. napredne stranke“ ter neodvisni volilci odločno zahtevajo, da se postavi protikandidat političnemu analfabetu, klerikalnemu kmetu Demšarju. „Gorenjec“ obeta, da bo v soboto, 11. maja že lahko objavil ime naprednega kandidata; torej dva dneva pred volitvijo! — Liberalna stranka je zares sila indiferentna, da v tem okraju, kjer bi njen kandidat res ne mogel upati na bogve kako visoko število glasov, niti mislila ni na svojega zaupnika. V tem se pač zopet vidi njen egoizem, ker tam, kjer nima upanja stranka na vspeh, noče storiti čisto nič za povzdigo ljudstva na prosvetnem, svobodoumnem polju, niti naprednega kandidata ne privoščiti! — Ako liberalna stranka noče niti kulturno, niti ekonomski delovati za slovensko ljudstvo, ako noče skrbeti za njegovo povzdigo, da bi se otresel klerikalnega jarma, kaj pa je potem njena naloga, kaj pa je njena dolžnost? Ali ni ob volitvah najprikladnejši čas, da se začne delati med narodom? Samo svobodomislečega, izobraženega, gospodarsko prosvitljenega naroda ne bo uničila sovražna premoč. In kaj je s slovensko inteligenco v Kranju in Škofji Loki? Ali je vse politično mrtvo, nezavedno, ali se je udalo hlapčevanju? Kje je glas svobode?

Socijal-demokratska stranka tudi tokrat v kljub splošni volilni pravici ostane na Slovenskem brez mandata. Seveda po njihovem mnenju so jim najmanj trije volilni okraji gotovi, a v drugih treh pridejo v ožjo volitev. Njihovi okraji so: Koroški slovenski, tržaška okolica in brežiško-trboveljski, ožja volitev je njihova v Ljubljani, v goriški okolici in v Idriji. To so njihove zelo priljubljene kombinacije. Naj se ne motijo rdeči proroki! Če pa beremo „Rdeči prapor“, vidimo, da bo 14. maja vsa Kranjska rdeča.

Najnovejša sodnijska imenovanja so pokazala, da je pri graškem nadsodišču v veljavi pravilo, da ne sme biti pri spodnještajerskih sodiščih imenovan nobeden slovenski uradnik. Na Kranjskem je bilo pet avskultantov, ki so že napravili sodni izpit, a izmed teh sta bila imenovana za adjunkta samo dva, do čim so bili trije preskočeni, da je mogel biti nek štajerski slovenski avskultant premeščen na Kranjsko in imenovan za adjunkta v Metliki. Graško nadsodišče se drži principa, da za domačina Slovenca pri štajerskih sodiščih ni kruha, izgnali bodo v doglednem času zadnjega slovenskega uradnika s Spodnje Štajerskega, in isti trenotek bo tudi zagospodovala pri vseh spodnještajerskih sodiščih nemščina kot uradni jezik. To se bo prejalislej gotovo uresničilo, ako se ne bomo Slovenci postavili za svoje pravice. Pri nas je navada, da pišejo listi dolge komentarje leto za letom o sodnih imenovanjih, da pošiljajo papirnate strele v graško nadsodišče, a to se ne zmeni niti malo za vse enake grožnje, ker na Dunaju in v Gradu vedo, da Slovenci vladi ne bomo prizadeli prav nič hudega. Leto za letom je ista pesem, naše sodne uradnike zapostavljajo, jih omalovažujejo, predstavljajo Štajerce na Kranjsko, in ko so imenovanja tukaj, ko se ne da nič več spremeniti, vpijemo. A po toči zvoniti je prepozno. Mestu da bi že prej, predno pridejo imenovanja, posredovali pri vladi in zabranili s tem krivico! Saj žive vendar na Dunaju naši politiki, saj je gori dr. Ploj, a ko je še bil štajerski državni poslanec, ni storil prav nič v tem oziru za slovenski narod. Predno objavijo na Češkem sodna imenovanja, se vrše cele mesece prej pogajanja med Nemci in Čehi, a pri nas se ne zmeni živa duša za to, dokler ni prepozno. A potem revolucijoniramo po listih en dan, in nato čakamo novih imenovanj in novih krivic.

Simon Gregorčičeva ljudska knjižnica in čitalnica v Ljubljani se otvori še tekom tega

meseca. Nastanjena bo v središču mesta ob „Zvezdi,“ v Vegovih ulicah št. 2, pritlično. V čitalnici bodo bralcem na razpolago vsi slovenski časopisi in znatno število tujih. Knjižnica bo obsegala poleg slovenskih knjig tudi druge slovanske, od nemških začetkoma le znanstvene. Prvotno bo štela knjižnica okoli 1500 knjig, a se bo vsako leto znatno povečala.

„Südmarka“ — „sv. Cirila in Metoda družba“ in ljudske knjižnice. Südmarka zna drugače upoštevati pomen ljudskih knjižnic za probujanje in poglobitev narodnega čuvstvanja in narodne zavesti kot naša sv. Cirila in Metoda družba. Do letošnjega leta je izdala za potujoče in stalne knjižice že nad 35.000 K in je imela že leta 1905 okoli 64 stalnih in 30 potujočih ljudskih knjižnic, v katerih je bilo 86 tisoč 500 knjig. Naša Ciril-Metodova družba pa ne polaga na ljudske knjižice prav nobene važnosti in ni izdala do danes zanje še niti vinarja. Pred par leti je podedovala po dekanu Veselu knjižnico, ki šteje okoli 1000 zvezkov. Vsak bi bil pričakoval, da bo izbrala družba iz knjižnice knjige, ki so vporabne za ljudske knjižnice, in jih poslala v razne obmejne kraje, kakor dela to „Südmarka.“ Mesto tega pa razglašala sedaj družba, da knjižnico razproda. Da bo knjižnico lažje prodala, da natisniti 1000 (!) seznamov knjig in poveri razprodajo knjig nekemu tapetniku (!), ki dobi za to delo 30% provizije! Sicer smo od strani družbe navajeni na marsikatera presenečenja, ali takšne trgovske genijalnosti vendar nismo pričakovali.

„Südmarka“ je ustanovila v najnovejšem času v kočevskem in bližnjih okrajih celo vrsto podružnic. Odbor Ciril-Metodove družbe se za kaj sličnega niti ne zmeni ne in mu nič mar, če se Nemci širijo iz Kočevja, zlasti proti Črnomlju, kjer že sedijo menda v občinskem odboru, mesto da bi Slovenci napredovali in izpodirivali Nemce.

Občinske volitve na Bledu so se vršile pretekli teden. Doslej na krmilu stoječa stranka naprednjakov je ostala v manjšini napram pristašem klerikalne S. L. S. Naprednjaki imajo 8 odbornikov, klerikalci 10.

Dvestoletnica ljubljanske stolnice. Dne 8. maja je minilo dvesto let, kar je bila posvečena ljubljanska stolnica. Zidati so jo začeli l. 1701, temeljni kamen so vložili 6. junija. V zid so vzdali na zunanjih straneh precej spomenikov iz stare stolnice in stare Emone. Da bi bili zidovi tem trdnejši, so porabili tudi veliko vina, ki so ga primešali v malto. Cerkev je imela najprej leseno kupolo, ki jo je slikar Quaglio silno lepo okrasil. — Obletnico so obhajali v sredo zelo slovesno; hiše so bile v zastavah, v zvoniku so bučale trobente in pozavne in so peli zvonovi.

Šentjanska železnica. Z gradbo te železnice so že pričeli na več krajih, več sto delavcev ima že tu zaslužek. Ogromno orodja in drugega so že razvozili od kolodvora v Trebnjem ob nameravani progi. Z razlastitvijo oblasti ne bo imela dosti skrbi, ker se bo dalo vse zlepa urediti in so posestniki previdni vedoč, da dobe potom lastnih pogajanj vedno boljše cene za zemljišča, nego potom razlastitve. Šlo se bo tu glavno le, kje naj stoje kolodvori.

Brezobrestno posojilo Štajerski in Koroški. Dunajska vlada je dala Štajerski brezobrestno državno posojilo vsled posredovanja štajerskega deželnega odbornika Hofman-Wellenhofs in sicer milijon kron, Koroški pa 400 tisoč, da si sanirata finance. Kaj pa Kranjski? Nič, po zaslugi naših vrljih deželnih odbornikov. In vendar stoji Kranjsko takorekoč pred bankrotom, ker ne more izplačati deželni odbor niti podpore slovenskemu gledališču, ki jo je dovolil deželni zbor že pred dvema leti. To je milo rečeno, k u l t u r n i š k a n d a l.

Moka podražena. Žitni trg naznanja dan za dnem višje cene. Prišle so že do višine, ki so primorale vse ljubljanske in okoličanske trgovce z moko, dvigniti ceno najfinjši moki št. 0 1 kg. na 34 vinarjev, oziroma 33 vinarjev izven Ljubljane.

Prosveta.

Koncerta „Glasbene Matice“ v Ljubljani v torek in sredo, ko se je proizvajal Verdijev „Requiem,“ sta prekrasno uspela. Vtis na občinstvo je bil velik, in je Matičin zbor triumfalno izvršil svojo težko nalogo pod temperamentnim vodstvom vodje M. Hubada. Za njegov trud in v zahvalo mu je bil poklonjen od zbora srebrn lovorjev venec z liro. Solisti so bili vsi vrlo razpoloženi, in je tudi orkester vsestransko zadovoljeval. — Pač se je bilo poslušalcem malo težje vglobiti v duha glasbe, ker je bila peta črna maša v sijajno razsvetljeni dvorani.

Narodna založba izda letos dvoje del in sicer Ivan Cankarjevo povest: Aleš z Razora in Ivan Lahove črtice: Iz vaške kronike.

Ivan pl. Zajc. Najslavnejši skladatelj sedanjega časa na slovanskem jugu je Ivan pl. Zajc. Pretekli teden so izvajali v Zagrebu njegovo najnovejše delo, alegorično opero „Prvi greh.“ Ob tej priliki so priredili tudi veliko svečanost v proslavo njegove 70 letnice, ki bi se morala že slaviti pred 4. leti. Njegove zasluge za jugoslovansko, predvsem za hrvatsko glasbo, so neprecenljive. Rojen je bil l. 1834. na Reki, glasbene nauke je dovršil l. 1855. Najprej je bil v službi na Reki, kjer je bil kapelnik mestnega gledališča. Odtod se je preselil na Dunaj ter deloval na ondodnih gledališčih, in na Dunaju je postal zaveden Jugoslovčan. Prva njegova v hrvatskem duhu zložena skladba je širom sveta znana davorija „U boj.“ Nato so sledile kompozicije „Večer na Savi“ in enake, ki so mu priborile sloveče ime v vrstah hrvatskih glasbenikov. Ko se je l. 1870 v Zagrebu uvedla opera, so poklicali Zajca v stolico Hrvatske, da prevzame upravo gledališkega orkestra in glasbenega zavoda. Ravnatelj opere je ostal do l. 1889, ko se je na ukaz bana Khuena opustila hrvatska opera. — Ivan pl. Zajc spada med najplodovitejše sodobne glasbenike. Dovršil je kakih 1022 kompozicij, med temi 21 oper, 30 operet, 23 igrokazov, 169 raznih zborov, 120 cerkvenih skladb i. t. d. Sedaj živi v Zagrebu slavljen in čaščen.

Gospodarstvo.

Tečaj za pridelovanje krme. Dne 27. in 28. maja t. l. bo na kmetijski šoli na Grmu dvodnevni tečaj o pridelovanju krme. Pouk bo brezplačen ter se ga lahko vsak udeleži. Udeleženci naj se zglase po dopisnici do 15. maja pri vodstvu šole na Grmu. Tečaj obsega predavanja o setvi deteljnih mešanice in travniških zmesij in bo združen s praktičnim razkazovanjem deteljnih in travnih semen, raznih vrst trav in detelj, šolskih deteljišč in travnikov itd. — Tečaj je času primeren in potreben in ga zaradi važnosti priporočamo našim gospodarjem.

Pridelovanje krme na Grmu. Kmetijska šola na Grmu je pridelovanje krme tako razširila, da je prideluje danes še enkrat toliko kakor prej. V začetku je imela šola 16 ha njiv, 8 ha travnikov in 275 ha pašnika, skupaj 2675 ha. Danes ima šola 1675 ha travnikov in ako vpoštevamo še pridelovanje detelje po njivah, ima šola vsega skupaj 2075 ha odločenih za pridelovanje krme in le 6 ha za setev žita in krompirja.

Angleško kolonijalno posvetovanje. Joe Chamberlain, bivši kolonijalni minister angleški je sicer stopil iz javnega življenja, vendar njegove ideje niso še izgubile moči. Chamberlain je hotel privezati angleške naselbine tesnejše na angleško kraljestvo. V ta namen so se sedaj zopet zbrali zastopniki kolonij v Londonu, kakor že l. 1897. in l. 1902. o priliki kronanja angleškega kralja Edvarda.

Obravnavalo se bo zlasti o tarifih, ki naj pospešujejo angleško gospodarstvo, tako da imajo domači izdelki nižjo colnino od tujih. Kolonije imajo danes colnine v lastno obrambo, za tuje izdelke namreč imajo tako visoke tarife, da se ne izplača iz tujine, oziroma iz ene v drugo kolonijo uvažati blago. Chamberlain je hotel doseči, da bi se združile kolonije z evropsko Anglijo ter napravile skupne obrambene tarife proti tujim deželam. Sedanje angleško ministr-

stvo je liberalno ter kot tako zastopa prosto trgovino ter je proti vsaki omejitvi tuje oziroma inozemske trgovine s colninami. Verjetno je tem manj, da se oživotvorijo Chamberlainove misli, ker se med kolonijami samimi ne more doseči sporazumljenje, kako naj dosežejo skupni cilj. Želje Kanade so čisto drugačne kakor pa Avstralije.

Ravno tako je tudi z vojaštvom. Kolonije prispevajo le malo za angleško vojno silo, vendar pa uživajo varstvo angleške vojske. Prijatelji Chamberlainovih misli bi radi, da bi tudi kolonije prispevale za angleško vojsko. Tu pa je mnenje še različnejše. Kanada n. pr. je odločno zoper angleško vojsko, ki so jo izrabljali v burski vojni v imperijalistične namene, ne zdi se ji niti potrebno, da bi Angleška nastopala kot vojaška moč. Kanada meni tudi, da ji je potrebna posebna, kanadska vojna mornarica. Drugače pa je z Avstralijo in Novo Zelandijo. Ti dve naselbini imata strah pred Japonsko vsled njene zmage nad ruskim brodom. Zdi se jim mogoče, da cesarstvo Mikadovo dobi poželenje razen po Mandžuriji še po drugih zemljah. Avstralija in Nova Zelandija rabita vsled tega angleško vojaško silo ter bi bili pripravljene celo uvesti v svojem ozemlju občno vojaško dožnost, kot jo nasvetuje lord Roberts.

Na programu je tudi posvetovanje o ustanovitvi kolonijalnega sveta, v katerem bi bili zbrani poleg zastopnikov kolonij tudi zastopniki evropske Anglije. Ta kolon. svet bi se posvetoval o vseh skupnih zadevah ter bi našel kak način, da bi člani bili v zvezi med seboj tudi takrat, ko bi ne zborovala cela skupščina. — Stroške te ustanove pa bi plačevale vse kolonije in Anglija v razmerju s številom prebivalstva. V prvi vrsti bi imelo vse to le informativen namen. Nastavljeni bi bili posebni tajniki.

Težavno bo doseči v vladajočih razmerah kaj vspešnega. Če se pa in kadar se doseže, bo Anglija s kolonijami imela tako silen vpliv na svetovno gospodarstvo kot danes Amerika. — Ostala Evropa bo morala uravnavati vse svoje gospodarsko delovanje po geslih Anglije in morda se čisto predružači cel gospodarski svetovni položaj, da si bodo sedanje prijateljske države nasprotnice. C.

Raznoterosti.

Kako nabirajo Čehi za svojo „Šolsko Matico.“ Češki narod je v svoji rodoljubnosti nenavadno iznajdljiv. Vsi računski listi po gostilnah imajo na sebi prilepljene narobne kolke, ki jih morajo gostje z ostalim računom plačevati. V neki gostilni so porabili takih listkov od 1. julija do 20. septembra minulega leta 2100. — Istotako prilepljajo češki zdravniki narodni kolek na recepte. Tudi neko sredstvo za čiščenje zob (Thynolin) so obrnili v korist Š. M. Sedaj se dela celo na to, da se bo uvedlo prilepljanje kolka na hranilnične knjige.

Svobodomiselná Ogrska in Amerikanci. Iz Coultervillu v Pensilvaniji poročajo: Dne 7. aprila t. l. bi se imela tu vršiti dva velika shoda Magjarov in Slovanov. Da zabrani pretepe, je župan prepovedal magjarski shod in dovolil samo Slovanom zborovanje. Udeležili so se ga mnogi Slovenci iz celega premogarskega okoliša, da protestirajo zoper zatiranje svojih rodni bratov od strani ogrske vlade v stari domovini. Profesor Serenčič in dr. Markle sta imela plameneča nagovora zoper postopanje ogrske vlade, ki sta jo obsodila najostreje. — Koncem shoda so nabrali v par hipih 300 dolarjev za zaklad zoper zatiranje Slovanov od Magjarov.

Slovaški kmetje. Vkljub vsemu preganjanju in zatiranju slovaškega naroda od Magjarov, prehaja z vsakim dnem več zemlje iz magjarskih velikaških rok v roke slovaških kmetov. Tako je zlasti v Liptovski županiji. Opomnimo, da imajo Slovaki večino v šestnajstih županijah in v 88 okrajih, dasi strašno beže v Ameriko in dasi se na tisoče selijo v Bačko in Banat, ker so ponekod že močna zaslomba Srbom.

Nekaj statistike. Dunaj šteje po najnovejšem poročilu mestnega urada 1,998.000 pre-

bivalcev; sodijo, da doseže mesto koncem junija t. l. drugi milijon prebivalcev. — Trst šteje sedaj z okolico vred 200.962 prebivalcev; Reka pa nekaj nad 47.000.

Vir zdravja 50 brezalkoholne pijače

med katerimi so neprekosljive tiste ki narede z Maršner-jevimi

šumečimi limonadnimi bonboni

Edino pristno, če ima to varstv. znamko. (z malinovim, citroninim, jagodnim in prvenčevim okusom) izvrstno

šumečo limonado.

Vsako leto se jih porabi več kakor 40 milijonov kosov.

Edina izdelovalnica:

Prva češka deln. družba orient. tovarna za sladkornine in čokolado

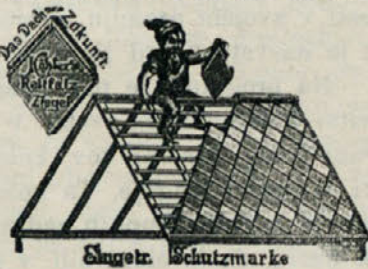
Kralj. Vinohradi prej A. Maršner

6dlikovana

v Parizu s častnim križcem, diplomom in zlato medaljo.

Patentirana

v 30 državah.

Streha prihodnosti!

Cementna zarezna strešna opeka

iz portland-cementa in peska

Praktična! **Lepa!**

Trpežnejša in bolj lahka streha, kakor iz vsake druge vrste strešnih opek iz ilovice.

Edini izdelovatelj za Kranjsko:

Janko Traun

izdelovatelj cementnih na Glincah pri Ljubljani.

Pozornost vzbujajoča novost!

Poceni!

Na vsako sprehodno palico se lahko natakne

Praktično!

1 komad samo 3 K,
3 komadi 3 K 50 v.

Daljnogled — 50 kratno povečanje.

Pošilja po povzetju: Henrik Weiss, Dunaj, XIV./3, Sechshausstrasse 5/23. Naročite takoj to Vas bo razveselilo!

5000 kron zaslužka

plačam onemu, ki mi dokaže, da moja čudezna zbirka 600 kosov samo za fl. 2.50

ni priložnostni nakup in sicer:

Pristna švic. pat. sist. Roskopf žepna ura, točno regul. gre natančno, s 3letno tvorn. pis. garancijo; amer. double-zlata oklepna verižica; 2 amer. double-zlata prstana (za dame in gospode); angl. pozlač. garnitura: manšetni, ovrtaški in naprtni gumbi; 5delni amer. žepni nožek; eleg. svilnata kravata najnov. kroja, barva in vzorec po želji; prekrasna naprsna igla s simili-briljantom; mična damska broža, poslednja novost, koristna žepna toaletna garnitura; eleg. pristno usnj. denarnica; par amer. butonov z imit. zlahtnim kamnom; pat. angl. vremenski tlakomer; salon. album s 36 umetn. ter najlepšimi pogledi sveta; prekr. koljé za na vrat ali v lasé iz pristnih jutrovskih biserov; 5 indijskih čarovnikov, razvedre vsako družbo in še 350 razl. predmetov, koristnih in neutrpljivih pri vsaki hiši — zastoj. Vse skupaj z eleg. sist. Roskopf žepno uro, ki je sama dvakrat toliko vredna, samo gl. 2.50. Po povzetju ali denar naprej (tudi znamke) pošilja

S. Urbach, svetovna razpošiljalnica
Krakov števil. 85.

N. B. Kdor naroči 2 zavitka, mu pridenem zastoj prima angl. britev ali 6 najfin. žepnih robcev. Za neugajajoče denar takoj nazaj, vsak riziko toraj izključen.

Pošljite 50 krajcarjev

v znamkah. Zato dobite 3 velefine higiéne vzorce, 6 vzorcev 90 kr., 12 vzorcev 1 gl. 70 kr., 25 vzorcev 3 gl. 40 kr., poleg najnov. ilustr. cenovnika in navodilo za uporabo franc. in amer. gum. predmetov, tucat od 45 kr. naprej. V zalogi so vse kurioziteté, mnogo novosti, izdeluje vsak gumasti predmet. — Najcenejše in direktno se kupi le pisмено naročilo. Diskretna pošiljatev. **H. Auer**, zaloga tov. gum. predmetov. Dunaj, IX./2, Nussdorferstr. 3/313.

Pozor starši!

Dijaški dom v Ljubljani!

s šolskim letom 1907/8.

Podatki pod naslovom „Konvikt“ poste-restante v Ljubljani.

Kopaljšče

Postaja c. kr. drž. železnic. 1¼ ure od Ljubljane. Skupno zdravljenje z vodo. (Zistem Priessnitz in Kneipp). Solnène kopelji, kopelji v ogljikovi kislini in električne kopelji, zdravljenje z vročim suhim zrakom.

in vodno zdravišče

Masaža, zdravična telovadba. Uporabljanje elektrike. Zmerne cene. Odprto od 15. maja do oktobra.

Prospekte pošilja **Dr. Rud. Wackenreiter** zdravnik-voditelj in najemnik kodališča.

Kamnik na Kranjskem.

Rimska cesta 2.

Krišlerjeve ulice 5.

Prva kranjska tvornica klavirjev v Ljubljani

WARBINEK-ovi piani so neprekosljivi!

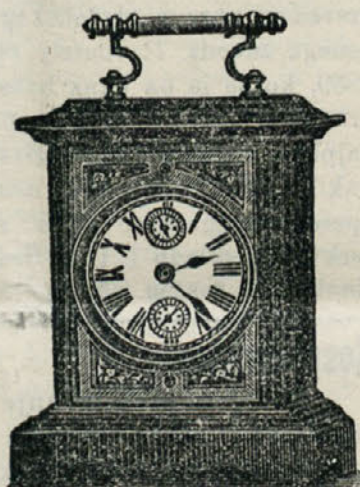
Klavirji, harmoniji, tudi samoigralni, električni. Prodaja se tudi na obroke. Stare klavirje jemljem v zameno. Dajem tudi na posodo. Uglásevanja in poprave se izvršujejo točno in dobro. Solidne cene. Petletna garancija. Prepričajte se osebno.

Lovska pipa

iz lesa izrezljana s porcelanastim vložkom. cena za komad K 2-20

Ako se naroči oba predmeta ali od enega več komadov, pošljem po povzetju. Razpošilja po povzetju Siegr. Jellinek, Dunaj, XII/2, Gierstergasse 2/13.

Budilka

v finem nikelnastem okrovu, da dobro gre, se jamči, prav lep okras za sobo, cena za kom. K 7-50

Češko posteljno perje po nizki ceni!

5 kilo: novo naskubljeno K 9-60, boljše vrste K 12—, belo puhasto naskubljeno K 18— K 24—, snežnobelo puhasto naskubljeno K 30—, K 36—. Razpošilja se franko po povzetju. Zamenja se ali vzame nazaj proti povrnjeni poštnini.

Benedikt Sachsel, Lobes 369, P. Pízen, Češko.

PFAFF šivalni stroji

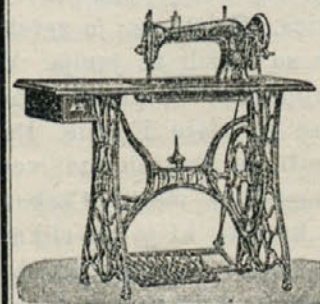
so najboljši

za družinsko uporabo. Šivajo, krpajo in vezejo. Neprekosljivi za obrtne namene, šivajo naprej in nazaj. **! Kroglasto ležišče !**

Glavni zastopnik

Fr. Tschinkel

Ljubljana • Kočevje
Mestni trg 9. v gradu. 56

Pozor gospodje in mladeniči!

V svoji lekarniški praksi, ki je izvršujem že več nego 30 let, se mi je posrečilo iznajti najboljšo sredstvo za rast brk, brade in las, proti izpadanju brk in las in to je **KAPILOR št. 1**. On deluje, da lasje in brke postanejo gosti in dolgi, odstranjujejo prhljaj in vsako drugo kožno bolezen glave. — Naroči naj si ga vsaka družina. Imam mnogo priznanje in zahvalnic. — Stane franko na vsako pošto 1 lonček 3 K 60 h, 2 lončka 5 K. — Naročajte samo pri meni pod naslovom

18

Peter Jurišič

lekarnar v Pakracu števil. 68 v Slavoniji.

Le „Zvezdna“ cikorijska

iz Prve jugoslovanske tovarne za kavine surogate v Ljubljani

je pravi slovenski izdelek!

Schneider & Verovšek

Trgovina z železnino in stroji
na debelo in na drobno.

Ljubljana, Dunajska cesta 16

priloga se za dobavo železnine vse vrste, zlasti: orodje, stroje in motorje za roko-
delce, okove vse vrste za stavbe in po-
hištvo, traverze, cement itd. Opozarjava na
Hitro in točno postrežbo! Nizke cene!

Veronika Henda

Ljubljana, Dunajska cesta 20

Zaloga papirja,
pisalnih in risalnih potrebščin

Glavna zaloga
Jos. Petričevih zvezkov

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najbolj. kosm. zobo-
čistilno sred-
stvo!

SEYDLIN

Izdelovatelj
O. Seydl

Ljubljana, Spital.-Stritar, ul. 7

Dobri
se
povsod

ZELODČNA-TINKTURA

odvajalna
LEKARJA PICCOLI-JA
v LJUBLJANI

pospešuje prebavo in odprtje
telesu. Cenik brezplačno.

Ena stekleničica 20 vinarjev.

Fran Čuden

v Ljubljani v Prešernovih ulicah

- Urar -

Delničar tovar-
niške družbe
„UNION“
za izdelovanje
najboljših ur
v Švici

Trgovec z zlatino in srebrnino. Eksport.
Ceniki zastoj in poštnine prosti.
Kot zanesljivo uro priporočam posebno „Union“.

Anton Turk

knjigovez in založnik v Ljubljani na Dunajski cesti

priloga:

Kubična knjiga
ali hitri računar za trgovce z lesom (na
stara mero) K 3-20, s poštnino 10 v. več.

Kubična računica
(II. natis) cena 1 K, po pošti 10 v. več.

Nova kubična knjiga
ali hitri računar za trgovce z lesom, po
novi decimalni ali meterski meri. V pla-
tno vezana 5 K, po pošti 20 vin. več.

Drogerija ANTON KANC

Ljubljana, Židovske ulice 1.

priloga: drogve, kemikalije, ustne vode in
zobni prašek; redilne in posipalne moke za
otroke, dišave, toaletne predmete, fotogra-
fijske aparate in potrebščine, obvezila,
sredstva za desinfekcijo, paste in vosek za
tla, čaj, rum, konjak, mineralne vode in soli
za kopel. Zaloga karbida.

Oblaslveno koncesionirana prodaja strupov.

**Kupuje vsakovrstna zelišča (rože)
semena, korenine, cvetje, lubje itd.**

Jos. Rojina v Ljubljani
v Šelenburgovih ulicah št. 5

priloga

elegantne obleke po meri

iz pristnega angleškega blaga.

Priporočam svojo zalogo izgotovljenih oblek, plaščev
iz tirol. nepremočljivega lodna. Najsolid. postrežba.

Julija Štor

v Prešernovih ulicah št. 5.
poleg Mestne huanilnice

Največja zaloga

moških, ženskih in otročjih čevljev
iz najboljših tovarov, domačih in tujih.

Turistom priporočam pristne gojserske gorske čevlje

Zmerne cene.
Solidna postrežba.

Prodajana debelo.

Prodajana na drobno.

Ustanovljeno leta 1832.

Priznane najboljše Oljnate barve

zmlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo
vsako konkurenco po finosti, ki omogočijo z
jako majhno množino pobarvati veliko površino,
razpošilja po nizkih cenah

Adolf Hauptmann

v Ljubljani

prva kranjska tovarna oljnatih barv, firneža,
laka in steklarskega kleja.

Zaloga slikarskih in pleskarskih predmetov.

Ilustrovani ceniki dobe se brezplačno.

Najcen. in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Severonemškega Lloyd“

iz Bremna v New York

s cesarskimi brzoparniki „Kaiser Wilhelm II.“, „Kronprinz Wilhelm“, „Kaiser Wilhem d. Grosse“.

Prekomorska vožnja traja samo 5 do 6 dni.

Natančen, zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodnega društva kakor tudi listke za
vse proge ameriških železnic dobite v LJUBLJANI edino le pri

Edvardu Tavčarju, Kolodvorske ulice št. 35

nasproti ohčeznani gostilni „pri Starem Tišlerju“

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. — Vsa pojasnila, ki se tičejo potovanja, točno in brez-
plačno. — Postrežba poštna, rečna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, Californijo, Arizona, Utah, Wioming, Nevada, Oregon in
Washington nudi naše društvo posebno ugodno in izredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremna enkrat mesečno.
Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimora in na vse ostale dele sveta, kakor: Brazilijo, Kubo, Buenos-Aires, Colombo,
Singapore v Avstralijo itd.

Pozor! Berite!

Krup vzhujajoče!

Namesto
18 K
samo
7 K

Krasna remontoir-
Gloria-
srebrna ura
s 3 močnimi pokrovi, bogato gra-
virana, natančno tekoča, 3 letno
jamstvo, proti povzetju
samo 7 kron

Tovarna za ure: Heinrich Weiss
Dunaj, XIV/3., Sechshausenstr. 5/7.

Velika zaloga zlatih in srebnih žep-
nih ur, stenskih ur, vsakovrstnih
optičnih predmetov. Zlatnine in sre-
brnine. Cene nizke.

Cenovniki zastoj
in franko.

Fr. P. Zajec, Ljubljana, Stari trg

Oglejte si — **poljedelskih strojev**, slamoreznic, čistilnic,
največjo zalogo mlatilnic, gepelnov in
preš za grozdje in sadje, štedilnikov, peči, železnih na-
grobnih križev itd. pri

FR. STUPICA V LJUBLJANI

na Marije Terezije cesti št. 1
in na Valvazorjevem trgu 6, nasproti Križanske cerkve.

Ravnotam zamorete kupiti vsak
čas po najnižjih cenah traverze,
železniške šine, cement in vse
druge stavbne potrebščine,
razno orodje, sesalke za vodo,
vino in gnojnice, vseh vrst
tehnične in uteži in vse druge
v železninsko stroko spadajoče predmete.

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice

Največja izbira izgotovljene obleke
za gospode, dame in otroke.

Priporočajte
povsod
„Naš List“

„Flox“

je fotografičen aparat, s
katerim lahko fotografira
vsakdo brez da bi se
prej kaj učil. S tem apa-
ratom se napravljajo po-
dobe v velikosti 5x7 cm
in stane eleganten s kom-
pletno opremo in navo-
dilom samo K 6.— Raz-
pošilja po povzetju
H. Weiss, Dunaj, XIV/3.
Sechshausenstrasse 5/110.

MALOKRVNE

nervozne
in bolehave osebe kakor tudi
slabotne otroke

Krepča edino le
ZELEZNATO VINO

LEKARNARJA
PICCOLI-JA v LJUBLJANI

I politterska steklenica K 2.

**Mi
vsi**

nosimo le kravate od trvdke Fr. Steiner, ker nam tam solidno postrežejo. — 6 kravat ali pentelj (ali 3 kravate in 3 pentlje) lepo sortirane 3 K, posebno fino sortirane 6 kom. 4 K. — Razpošiljalnica kravat Fr. Steiner, Dunaj, II. Kraftgasse 6/7. Pošilja po povzetju. Dovoljeno je zamenjati.

Razumne žene

zahtevajo knjigo „Die Störungen der Periode“, spisal dr. med. Lewis. Vposlati je K 1.20, prospekt zastonj. Z. Piervas, Kalk 245 b. Köln a. Rh.

Zakonito zavarovano.

Vsako ponarejanje kaznjivo.

Edino pravi je le Thierry-jev balzam

z zeleno znamko z nuno.
12 malih ali 6 dvojnatih steklenic ali 1 velika posebna steklenica s patent. zamaškom K 5.—.

Thierry-jevo centilolijsko mazilo

za vse še tako zastarane rane, vnetja, poškodbe itd. 2 lončka K 3.60.
Razpošilja le proti predplači ali po povzetju.

Obe ti dve domači sredstvi sta kot najboljši splošno znani in svetovno slavni.

Naročila je nasloviti na

Lekarnar A. Thierry v Pregradi pri Rogiški Slatini.

Dobiva se skoro v vseh lekarnah. Brošure s tisoči zahvalnih pisem zastonj in franko.

Steckenpferd- Lilijino mlečno milo

Bergmann & Co., Draždane in Dečin ob Labi

je in ostane glasom vsak dan dohajajočih priznalnic navspejše izmed vseh medicinalnih mil zoper pege, kakor tudi v dosego in ohranitev nežne, mehke kože in rožne polti. Na prodaj komad po 80 vinarjev v vseh lekarnah, drogerijah, trgovinah s parfumerijami in milom in v brivnicah.

Samo 3 krone

stane dobra

električna žepna svetilka

la nadomestna baterija 80 vin.

Razpošilja po povzetju

Henrik Weiss • Dunaj

XIV./3, Sechshausenstrasse 5/7.

Novo rastlinsko mazilo za prsi

Najnovejša iznajdba iz prirodnin. Trdnota, razvitek in obnovitev nedrij. Bujnost prsij. Rabi se samo zunajno. Zdravniško preizkušeno. Cena lončku z navodilom 3 K in 5 K, poštnina 70 v. Prodaja in razpošilja gospa Katarina Menzel, Dunaj, XVIII., Schulgasse 3. I nadstr. 22. Sprejemajo se tudi znamke vseh dežel.

Priložnostnega nakupa

kakor je ta, ne bo nikoli več!

➔ 73 komadov za 3 gld. ! ➔

Sledeča garnitura za gospode št. 43, obstoječa iz 73 kom., vsi praktični in koristni predmeti, stane samo 13 gld. ! 1 okovana pipa z elegantno cevjo, 3 svilnate kravate, najmodernejše, 3 ovratniki trojni (povedati je debelost vratu), 1 par manšet belih, 1 par manšet barvastih, 6 parov nogavic najfinejše kakovosti v raznih barvah, 1 usnjata denarnica I-a kakovosti, 1 smodkovnik z imit. jantarjem, 1 žepni nožič s 3 klinjami, 1 toaletno zrcalo z belgijskim steklom, 1 rožnato milo, 2 kravatna igla s similibriljantom, 1 garnitura gumbov za manšete in srajco iz double-zhata s patent zaponko, 50 stvari za dopisovanje, potrebnih vsakomur. Teh 73 komadov razpošiljamo za nenavadno nizko ceno 3 gld., ker imamo majhne upravne stroške in računamo na vsestransko priporočilo. — Razpošilja se po poštne povzetju, dovoljeno je zamenjati, zato nobenega rizika! Razpošiljalnica Fr. Steiner, Dunaj II/3. Naš trgovski princip je, svojim naročnikom rečno postreči.

Brezskrbno

družinsko srečo garantira najvažnejša knjiga o preoblagodarjenju z otroci. Z nad tisoč zahval. pismi pošilja diskretno proti 90 v. v avstr. poštinih znamkah ga. A. Kaupa, Berlin S. W. 296 Lindenstrasse. 50.

Nad 5000 filijalk po vsem svetu

Pazi naj se, da se nakupuje samo v naših prodajalnah.

Naše prodajalne se vse poznajo po tem znamenju.

Singer Co. akcijska družba za šivalne stroje

Ljubljana
Sv. Petra cesta 4.

Kranj
Glavni trg 192.

Novo mesto
Veliki trg 88.

Kočevje
Glavni trg 79.

Zaloga olja, živanč in pošameznih delov • Najboljše je najceneje

Pozor, gospodje in gospodične!

V svoji lekarniški praksi, ki jo izvršujem že več nego 30 let, se mi je posrečilo iznajti najboljšo sredstvo za rast las in proti njih izpadanju KAPILOR št. 2. Povzročča da postanejo lasje dolgi in gosti, odstranja prah in vsako kožno bolezen na glavi. Naročila naj bi si ga vsaka družina. Imam premnogo zahvalnic in priznalnic. Stane poštnine prosto na vsako pošto 1 lonček 3 K 60 h, 2 lončka 5 K. Naroča naj se samo od mene pod naslovom

Peter Jurišič

lekarnar v Pakracu št. 68 v Slavoniji.

Slovinci spominjajte se podpornega društva za slovenske visokošolce v Pragi!

Žene!

Zastajanje krvi itd. ozdravlja
P. Ziervas, Kalk b. Köln (Nemčija) št. 245.
Gospa G. v M. piše: „Vaše sredstvo je hitro pomagalo.“ — (Prosi se povratne poštnine.)

Najboljši izmed vseh

obstoječih posnemalnikov za mleko je in ostane neoporečno

originalni Meys-posnemalnik

D. R. Patent

Ta je prvi posnemalnik na Nemškem, pri katerem se uporablja prosto viseči izločilni bobnič, in edini nemški posnemalnik, kateremu je bila prisojena

velika srebrna spominska svetinja nemške kmetijske družbe (za novo orodje 1905)

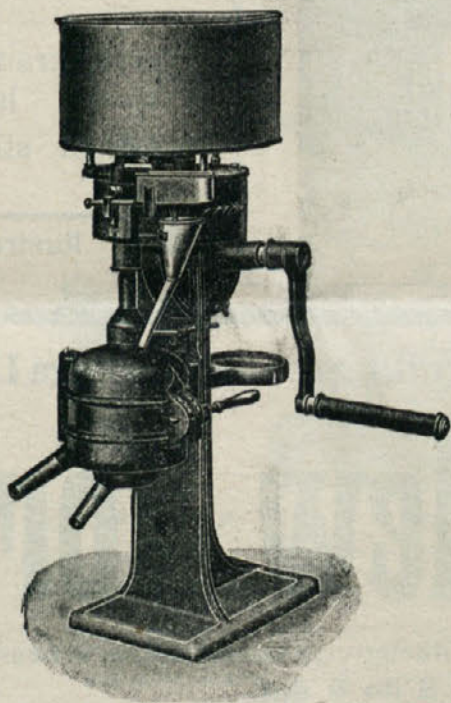
Mlekarska strokovna razstava v Pragi 1900: Častni diplom. Prvo darilo.
Mednarodna kmetijska razstava v Pragi 1906: Diplom k zlati kolajni kmetijske osrednje družbe za kraljevino Češko.

Prosto viseč, na kroglastih ležiščih tekoč izločilni bobnič, igraje lahek tek, kolesovje je popolnoma pokrito, olja se porabi zelo malo, posnemanje je najnatančnejše, trpežnost največja. — Spričevala o 12- in večletni uporabi.

Edini izdelovatelji:

JOS. MEYS & Co., Hennef/Sieg (Nemčija)

Oglasijo naj se le taki prekupci, ki bodo kupili stroje za lasten gotov račun. 6—4

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Ustanovljena leta 1882

v Ljubljani

Ustanovljena leta 1882

Podrejena skoncaciji „Zadružne zveze“ v Celju

na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinovih ulic

obrestuje hranilne vloge po

Poštno-hraniln. urada št. 828.406.

4 1/2 %

Telefon št. 185.

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure od 8. do 12. in od 3. do 4. ure popoldne.

Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom hranilničnega urada.

Stanje hranilnih vlog K 11,060.929-20

Upravno premoženje kmetske posojilnice 31. dec. 1906 K 11,325.728-62.

Denarni promet K 50,486.935-14

Varnost hranilnih vlog je tudi zajamčena po zadružnikih.

Posojuje na zemljišča po 5 1/4 % z 1 1/2 % na amortizacijo ali pa po 5 1/4 % brez amortizacije; na menice po 6 %. Posojilnica pa sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.